

Górnika

www.gornik.info.pl

www.facebook.com/dwutygodnikgornik

1-15 grudzień 2018 • nr 23 (2080) • GAZETA GÓRNICZA • cena 1,85 zł (w tym 8 proc.VAT)

*Ty, która w ziemi łonie dajesz górnikom bezpieczne schronienie
Usłysz Barbaro, Ty wielka, wiernego górnika słowo.
Do ciężkiej pracy zjeżdżamy na dół ciemnym szybem,
O zechciej nas uchronić w głębokiej górniczej nocy!
Chroń nas przed przygnieceniem przez skały,
przed grożącym nam śmiercią płomienistym
wybuchem metanu i wyrwij nas w potrzebie.*

Z okazji Barbórkowego Święta

**pragniemy złożyć wszystkim Górnikom
i ich Rodzinom, Czytelnikom „Górnika”**

**życzenia wszelkiej pomyślności
oraz wytrwałości w ciężkiej
i niebezpiecznej pracy.**

**Niech Święta Barbara nieustannie otacza
Was i Wasze Rodziny ochronnymi ramionami,
zapewniając poczucie bezpieczeństwa,
komfortu życiowego i pewności dnia jutrzejszego.**

życzą:

**Przewodniczący Dariusz Potyrała
i Kierownictwo ZZG w Polsce**

Redakcja „Górnika”

PGG świętowała Barbórkę

- Dziś Polska Grupa Górnicza, niespełna trzy lata po jej powstaniu to zupełnie inne przedsiębiorstwo. Na realizację programu inwestycyjnego przeznaczymy w tym roku 2,5 mld zł. Nowe ściany wydobywcze, nowoczesne maszyny i urządzenia, systemy kontroli ciśnień w obudowach w trybie on-line, informatyzację większości procesów administracyjnych jak obieg dokumentów, elektroniczne postępowania zakupowe składają się na innowacyjność naszej spółki – mówił podczas wystąpienia na uroczystej barbórkowej akademii 30 listopada, Prezes PGG Tomasz Rogala. W uroczystościach wzięli udział również premier Mateusz Morawiecki, minister energii Krzysztof Tchórzewski, wiceminister - sekretarz stanu w Ministerstwie Energii Grzegorz Tobiszowski, europosłowie i parlamentarzyści krajowi, przedstawiciele władz samorządowych, szefowie spółek górniczych, naukowcy oraz liderzy związków zawodowych. Obecny na Barbórcie premier Morawiecki podziękował górnikom za trud pracy, mówił: - Górnictwo i górnicy stanowią podstawę polskiej gospodarki i będą kluczową częścią polskiej gospodarki w przyszłości. Nie byłoby tej transformacji gospodarczej, w której dziś jesteśmy, bez was. Górnictwo to wyjątkowy hart ducha.

Źródło: pgg.pl

**DODATEK SPECJALNY - KONFERENCJA
KLIMATYCZNA ONZ COP24 KATOWICE 2018**

Czytaj s.5-8

Lubelski Węgiel Bogdanka oraz Grupa Azoty Puławy podpisały 19 listopada aneks do wieloletniej umowy dotyczącej sprzedaży węgla energetycznego. Umowa została przedłużona do 31 grudnia 2023 r. Szacunkowa wartość umowy od momentu jej zawarcia to 1 543 mln zł netto, z czego planowana wartość w latach 2019 - 2023 wyniesie 666 mln zł netto. „Lubelski Węgiel Bogdanka SA jest głównym dostawcą węgla dla zakładowej elektrociepłowni działającej w ramach Spółki, zapewniając surowiec o parametrach wymaganych przez Spółkę, przy optymalnych kosztach transportu ze względu na fakt, że kopalnia ta znajduje się najbliżej Spółki. W wyniku zawarcia aneksu Lubelski Węgiel Bogdanka SA będzie zaspakajać w 2019 roku ok. 80 proc. zapotrzebowania elektrociepłowni Spółki na węgiel.” - czytamy w raporcie opublikowanym przez Grupę Azoty.

Zginęli górnicy

W kopalni Mysłowice-Wesoła 19 listopada zmarł pracownik firmy zewnętrznej. Mężczyzna miał 60 lat i był operatorem spycharki. Pracownik zasnął w chwili, gdy siedł pomostem przenośnikowym na miejsce wykonywania swojej pracy na terenie placów składowych urobku. Mężczyznę od razu zaczęto reanimować niestety działania te nie przyniosły efekty. O godz. 7.20 orzeknięto zgon. 60-latek od stycznia 2014 r. pracował w kopalni.

Z kolei 27 listopada zginął górnik, potrącony przez maszynę w kopalni miedzi Rudna. Do wypadku doszło po godzinie 11.00 w oddziale G-25 Zakładu Górniczego Rudna w Polkowicach, w rejonie GG-3, gdzie prace pod ziemią przebiegają na głębokości poniżej 1200 m. Górnik miał 35 lat, był zatrudniony w oddziale G-29 kopalni Rudna, a w KGHM Polska Miedź pracował od 2005r. W związku z tragicznym wydarzeniem w Rudnej prezes spółki Marcin Chludziński ogłosił trzydniową żałobę w Polskiej Miedzi. We wszystkich polskich kopalniach śmierć od początku 2018r. poniosło 21 górników.

Pracuję bezpiecznie

Łukasz Nowak z kopalni Murcki-Staszic wygrał tegoroczną edycję konkursu „Pracuję bezpiecznie” organizowanego przez Polską Grupę Górniczą.

Zwycięzca otrzymał czek na 10 tys. zł. Ponadto wywalczył dla swojej kopalni prawo organizacji finału kolejnej edycji konkursu. Na podium znaleźli się także Krzysztof Grzebiński, reprezentujący kopalnię Bolesław Śmiały oraz Mariusz Gonsior z ruchu Rydułtowy kopalni ROW, którzy w nagrodę dostali чеки odpowiednio na 7,5 i 5 tys. zł. Czwartym najlepszym zawodnikiem okazał się Bartłomiej Smozik z KWK ROW ruch Jankowice. Nagrody wręczyli: wiceprezes ds. produkcji PGG S.A. Piotr Bojarski, wiceprezes WUG Piotr Wojtacha oraz dyrektor naczelny GIG prof. Stanisław Prusek. Finaliści, którzy nie znaleźli się na podium, zostali uhonorowani czekiem na tysiąc złotych. Konkurs „Pracuję bezpiecznie”, na trwałe wszedł do programu popularyzacji zagadnień bezpieczeństwa i higieny pracy realizowanych w kopalniach i zakładach Polskiej Gru-

py Górniczej S.A. W konkursie wystartowali pracownicy wszystkich kopalń i zakładów PGG S.A. W konkursie biorą udział osoby dozoru ruchu i pracownicy zatrudnieni na stanowiskach robotniczych. Rywalizacja w tegorocznej edycji konkursu rozpoczęła się 1 kwietnia br. Eliminacje zakładowe – pierwszy etap konkursu rozgrywane były z wykorzystaniem platformy internetowej, do której dostęp pracownicy uzyskują po zarejestrowaniu się w portalu pracownika. W pierwszym miesiącu konkursu, w bazie pytań konkursowych zostało umieszczonych 1200 pytań. W kolejnych miesiącach baza pytań była rozszerzana do około 2300 pytań w miesiącu wrześniu. O tym, że pracownicy są zainteresowani tą formą popularyzacji tematyki bhp, najlepiej przekonują liczby. W kwalifikacjach internetowych, które były prowadzone od 1 kwietnia do 30 września, i dla zwycięskich oddziałów

wyłonionych w drodze audytów stanowiskowych w październiku br., udział wzięło 4 500 osób, które w sumie odpowiedziały na 2 mln 800 tys. pytań. Poświęciły na to ponad 18 tys. godzin. Zdecydowaną większość tego czasu stanowiły logowania spoza sieci Polskiej Grupy Górniczej i z wykorzystaniem urządzeń mobilnych. 6 listopada, poznaliśmy finalistów konkursu „Pracuję bezpiecznie”, W półfinale, który zorganizowała kopalnia Mysłowice-Wesoła, rywalizowało 57 laureatów pierwszego etapu konkursu. – w tym 22 osoby dozoru i 13 pracowników powierzchni. Zmierzyli się oni z testem składającym się z 30 pytań. Na jego rozwiązanie mieli 45 minut. Zawodnicy w oczekiwaniu na wyniki konkursu mogli obejrzeć pokazy straży pożarnej oraz specjalistycznego zastępu ratowniczego do prac z użyciem technik alpinistycznych z kopalni Mysłowice-Wesoła. Finał odbył się w dniu 15.11.2018r. w Powiatowym Zespole Szkół w Bieruniu. List do uczestników finału wystosował wiceminister energii Grzegorz Tobiszowski. W swym przesłaniu wiceminister podkreślił, jak wielkie znaczenie ma bezpieczna praca w górnictwie. W pierwszej fazie finału zawodnicy odpowiadali na pytania wyświetlane na ekranach komputerów. Ci z najmniejszą liczbą punktów w danej rundzie odpadali. W rundzie finałowej zawodnicy mierzyli się z 14 pytaniami – nieparzyste były skierowane do wszystkich, a w przypadku parzystych obowiązywała zasada „kto pierwszy, ten lepszy”. W trakcie trwania zmagania finałowych, przedstawiciele Zakładu Informatyki i Telekomunikacji Polskiej Grupy Górniczej S.A. zaprezentowali gościom nowe narzędzie szkoleniowe wykorzystujące technologię wirtualnej rzeczywistości.

Wszystkim serdecznie gratulujemy!

Źródło: pgg.pl

Rekompensata dla wdów i sierot

Kluby poselskie poparły 22 listopada rządowy projekt ustawy, przewidujący wypłatę 10-tysięcznych rekompensat za utracone prawo do bezpłatnego węgla dla ok. 24 tys. osób, którym w przeszłości odebrano deputat węglowy - w tym dla wdów i sierot po górnikach. Na podstawie ubiegłorocznej ustawy o świadczeniu rekompensacyjnym z tytułu utraty prawa do bezpłatnego węgla 10-tysięczne rekompensaty o łącznej wartości ponad 2,1 mld zł wypłacono 211 tys. 867 osobom - głównie emerytom i rencistom górniczym, ale też wdowom i sierotom po emerytach. Ówczesna ustawa nie obejmowała jednak wdów i sierot po czynnych górnikach, np. ofiarach wypadków

w kopalniach. Dzięki nowej ustawie m.in. wdowy i sieroty po górnikach - także tych, którzy zginęli w wypadkach przy pracy lub zmarli jako czynni pracownicy kopalń - mają otrzymać rekompensaty. Dotyczy to tych wdów i sierot, które w przeszłości otrzymywały deputat węglowy po zmarłych mężach i rodzicach, ale nie zostały objęte świadczeniem na podstawie ubiegłorocznej ustawy. Najważniejsza wprowadzona poprawka dotyczyła określenia terminu, w którym sierocie po zmarłym górniku przysługiwało prawo do renty rodzinnej po nim (a więc także prawo do deputatu). W pierwotnym rządowym projekcie termin ten określono na dzień złożenia wniosku o wypłatę rekom-

pensaty, natomiast komisja przyjęła poprawkę ustalającą moment posiadania prawa do renty na dzień utraty prawa do bezpłatnego węgla lub zaprzestania jego pobierania. Poprawka była efektem wystąpienia szefowej Stowarzyszenia Wdów i Sierot Górniczych Agaty Kowalczyk, a także kilkorga posłów, którzy zwracali uwagę na sytuację grupy sierot, pozbawionych kilka lat temu deputatu, a kończących w ostatnim czasie szkoły lub przekraczających wiek 25 lat, a tym samym tracących prawo do renty rodzinnych. W myśl poprzedniego zapisu, te osoby nie mogłyby otrzymać rekompensat, choć w przeszłości także zostały pozbawione prawa do bezpłatnego węgla. Przyjęta poprawka zapewnia im prawo do świadczenia.

dr

„Górnik” - Dwutygodnik Związku Zawodowego Górników w Polsce

Redaktor naczelny: Jarosław Bolek. Rada Programowa: Marek Gaik, Leszek Piotrowski, Arkadiusz Siekaniec, Wojciech Skowron, Krzysztof Wojciechowski
Adres wydawcy: Jarbol Media, ul. Jana III Sobieskiego 376, 42-580 Wojkowice, tel. 507 871 129; kontakt: Rada Krajowa ZZZG w Polsce, Plac Grunwaldzki 8-10, 40-950 Katowice, tel.: 32 255 36 63, kom. 507 871 129; fax: 32 255 16 46; www.gornik.info.pl; redakcja@gornik.info.pl

Wydawca: JARBOL MEDIA. Druk: Polska Presse Sp. z o.o. Oddział Poligrafia

Redakcja nie zwraca materiałów niezamówionych, zastrzega sobie prawo do adiacji i skracania tekstów oraz nie odpowiada za treść ogłoszeń reklamowych.

Z nadzieją w przyszłość

Pracownicy kopalni „Wujek” liczą, że udostępnienie nowych ścian da im pewność pracy na kolejne lata - Bolączką wpływającą na wyniki jest wysoka temperatura oraz transport podziemny – mówi „Górnikowi” Roland Zagórski – przewodniczący ZZG w Polsce w kopalni.

Jak na razie front robót w kopalni „Wujek” prowadzony jest ścianą IL w pokładzie 405. Były chwilowe problemy z opadami stropu, ale obecnie eksploatacja jest prowadzona bezpiecznie i planowo. Trwają roboty przygotowawcze do ściany VL/405. - Niestety nie wszystko idzie tak, jak sobie zaplanowaliśmy, przede wszystkim problemy wynikały z trudnych warunków mikroklimatu, a w związku z tym, iż procedury przetargowe trwają, a brak

latach ruszy wydobywanie w pokładzie 501 zalegającym poniżej a może nawet 504 czy 510. Priorytetem jest bezpieczeństwo załogi, dlatego pracodawca musi wykonać pewne analizy. Dużo zależy również od cen rynkowych węgla, które decydują o opłacalności wydobywania węgla. Niekorzystny wpływ na wyniki kopalni mogą mieć zawirowania z transportem podziemnym. Kolejki spągowe, którymi jest prowadzony transport materiałów i

urządzenia klimatycznego więc wprowadzono skrócony czas pracy, co oczywiście ma wpływ na gorsze postępy przodka i ostateczny wynik – mówi „Górnikowi” Roland Zagórski – przewodniczący ZZG w Polsce. Aktualnie prowadzone są także roboty udostępniające w chodniku materiałowym w pokładzie 407/4. Te kolejne cztery ściany dadzą pewność długiego fiedrowania. Mamy nadzieję, że w kolejnych

pracowników do rejonów wydobywczych, muszą być remontowane. Jeżeli stoją, to logiczne jest, że ludzie muszą pokonywać długie odległości na piechotę, a materiały nie docierają na czas. Załoga jest wtedy bardziej zmęczona, skraca się czas pracy i wyniki całej kopalni są gorsze. – W przypadku takich sygnałów zawsze niezwłocznie interweniujemy u kierownictwa kopalni, które zresztą podziela nasze

zdanie o konieczności dbania, by załoga miała transport do miejsca pracy – tłumaczy przewodniczący Zagórski.

Aktualnie stan załogi to ok. 1460 pracowników, w tym ok. 30 fachowców, którzy pracują jeszcze w SRK Śląsk. Wrócić do nas z początkiem 2019r. Widząc spadek zatrudnienia mamy obawy co do odpowiedniej ilości wykwalifikowanych pracowników w brygadach przodkowych oraz ścianowych – tym bardziej, iż teraz w czasie wysokich cen węgla jest najlepszy moment, aby udostępniać nowe pokłady węgla i zwiększać poziom wydobywania. Na każdym kroku widać jego braki na rodzimym rynku.

Mimo różnych trudności, jakie zapewne i dotyczą w różnym stopniu inne kopalnie, z nadzieją patrzymy na przyszłość. Ogromną szansą są nowe złoża. Pracownicy czekają również na zakończenie rozmów płacowych w Polskiej Grupie Górniczej oraz ZUZP. Liczą, że w efekcie pozwoli to polepszyć warunki pracy i płacy we wszystkich kopalniach spółki.

Jarosław Bolek

for.jb;pgg.pl

Pamiętają o górnikach, którzy zostali na wiecznej szychcie

21 listopada, uczczono pamięć górników, którzy 12 lat temu stracili życie w czasie katastrofy w kopalni Halemba. Był to jeden z najtragiczniejszych wypadków we współczesnym polskim górnictwie. Zginęło wówczas 23 górników.

Po uroczystościach w kościele pw. Matki Bożej Różańcowej w Rudzie Śląskiej-Halembie, na cmentarzu, gdzie znajduje się pamiątkowa tablica złożono kwiaty. Jak co roku nie zabrakło również pocztu sztandarowego ZZG w Polsce i delegacji związku, na czele ze Zbigniewem Zatorskim p.o. przewodniczącego ZZG w Polsce w kopalni Ruda - Ruch Halemba. Wiązanki złożyli także m.in. Jerzy Janczewski – wiceprezes Polskiej Grupy Górniczej, dyrektora i kierownictwo kopalni Ruda na czele z dyrektorem Michałem Piechą, reprezentanci strony społecznej, przedstawiciele rudzkiego samorządu oraz rodziny i przyjaciele górni-

ków, którzy stracili życie w 2006 r. Do tragedii w kopalni Halemba doszło ok. godziny 16 w pokładzie 506, na głębokości 1030 m. Górnicy kopalni oraz pracownicy z zewnętrznej firmy Mard pracowali od 18 listopada przy ścianie

wydobywczej przeznaczonej do likwidacji, przygotowując do wywieżenia na powierzchnię sprzęt warty ok. 70 mln zł. Ratownicy po kilkudziesięciu godzinach wydobyli ciała wszystkich górników. W sumie w akcji brało udział 13 zastępów. Proces w sprawie katastrofy wciąż trwa. Ruszył on w listopadzie 2008 r. Na ławie oskarżonych w sumie zasiadało 17 mężczyzn. Większość oskarżonych została skazana, a wyroki są już prawomocne. Sprawa trzech najważniejszych podsądnych decyzją sądu apelacyjnego w Katowicach wróciła jednak do ponownego rozpoznania.

R.

Polityka energetyczna oparta na węglu

23 listopada, w Ministerstwie Energii został zaprezentowany projekt Polityki Energetycznej Państwa do 2040 r. Z dokumentu, który teraz zostanie poddany konsultacjom, wynika, że jednym z filarów energetyki ma być węgiel. W 2030 r. 60 proc. prądu ma być wytwarzane właśnie z węgla. To oznacza, że zapotrzebowanie na niego w 2030 r. ma utrzymać się na tym samym poziomie, co obecnie. Jego udział w miksie energetycznym, co prawda spadnie, ale węgla będzie potrzeba tyle samo biorąc pod uwagę rosnące zapotrzebowanie na energię elektryczną. Natomiast do 2040 r. spadek produkcji prądu z węgla zaplanowano na poniżej 30 proc. Dokument mówi też o 21 proc. udziału OZE w 2030 r. jednak przy rezygnacji rozbudowy wiatraków na lądzie. Ma ją zastąpić fotowoltaika a od 2026 r. - offshore, czyli morskie farmy wiatrowe. Rosnące zapotrzebowanie na energię elektryczną ma głównie przejąć energetyka jądrowa.

JSW promuje ekologię razem z Caritas Polska

Mobilna Ambasada Laudato Si' Caritas Polska – czyli elektryczny autobus od Jastrzębskiej Spółki Węglowej - ruszyła w swoją pierwszą podróż. Pierwszą swoją trasę autobus pokonał ulicami Warszawy. W niemal czterotonowym pojeździe jest 11 miejsc siedzących, 3 miejsca stojące oraz miejsce na wózek inwalidzki. Autobus wyprodukowany przez firmę Automet Group z Sanoka na podzespołach Mercedesa-Benza jest wyposażony w silnik elektryczny BRUSA o mocy 74kW i baterie litowo-jonowe, które po pełnym naładowaniu pozwalają na przejechanie 200 km. - Troska o środowisko to jeden z naszych priorytetów – powiedział podczas konferencji prasowej Daniel Ozon, prezes zarządu JSW. - To zaszczyt i radość ze strony JSW uczestniczyć w tym projekcie; cieszyć się, że wpisujemy się w nauczanie Kościoła Katolickiego. Pamiętajmy jednak, że ta inicjatywa to nie jedyne proekologiczne działanie naszej spółki. Zresztą – po czynach nas poznać – zakończył prezes.

Program wsparcia dla górniczych regionów

O klimacie, środowisku, węglu i transformacji terenów górniczych w ramach unijnego programu dla regionów górniczych debatowano 30 listopada. W Muzeum Śląskim w Katowicach uczestniczyli m.in. wiceprzewodniczący Komisji Europejskiej Maroš Šefčovič, szef Dyktoriatu Energii KE Klaus-Dieter Borchardt, przewodniczący Komisji Przemysłu, Badań Naukowych i Energii PE Jerzy Buzek, wiceminister energii RP Grzegorz Tobiszowski, marszałek województwa śląskiego Jakub Chelstowski. Nie zabrakło przedstawicieli ZZG w Polsce z przewodniczącym Dariuszem Potyrałą na czele.

- Zapewnienie dodatkowych środków przez Komisję Europejską na projekty, które zaproponowała strona polska jest niezwykle istotne, bo rosnące koszty emisji CO2 ograniczają środki polskich producentów, za które mieliby przeprowadzać transformację energetyczną – mówił wiceminister Tobiszowski. Projekty podzielone są na trzy kategorie - restrukturyzacja terenów górniczych, prace badawczo-rozwojowe oraz zagospodarowanie terenów inwestycyjnych pokopalnianych.

POLSKA GRUPA
GÓRNICZA

Z okazji górniczego święta „Barbórki”
wszystkim pracownikom Polskiej Grupy Górniczej
oraz firmom współpracującym z nami
składamy życzenia sukcesów zawodowych
oraz pomyślności w życiu osobistym

**Zarząd i Rada Nadzorcza
Polskiej Grupy Górniczej**

Z okazji górniczego święta – Barbórki,
wszystkim górnikom i pracownikom
Jastrzębskiej Spółki Węglowej składamy wyrazy
szacunku i uznania dla Waszej codziennej pracy.

Pragniemy podziękować za niezmierny trud
i pokonywanie uciążliwości każdej szychty.

Życzymy też zdrowia, wszelkiej pomyślności
w pracy zawodowej i życiu osobistym oraz
opieki świętej Barbary, patronki górników.

*Zarząd i Rada Nadzorcza
Jastrzębskiej Spółki Węglowej*

Ukazuje się od 1897 roku

www.gornik.info.pl

www.facebook.com/dwutygodnikgornik

Droga do czystego środowiska

Troska o klimat nie musi być ślepą walką z węglem, która prowadzi do utraty tysięcy miejsc pracy. Trzy główne centrale związkowe w Polsce: OPZZ, NSZZ Solidarności i Forum ZZ są za ochroną środowiska, ale walczymy o energię z węgla i bronimy pracowników i ich rodziny przed ubóstwem. Szczyt klimatyczny w Paryżu zobowiązał wszystkie państwa do ograniczenia wzrostu średniej temperatury i ograniczenia emisji gazów cieplarnianych. Te ambitne cele wiele środowisk jednoznacznie utożsamiało z odejściem od wykorzystania węgla zapominając o innych przyczynach globalnego ocieplenia. Dotychczasowe doświadczenia związane z polityką klimatyczną w branży górniczej jednoznacznie kojarzą się

z pojęciem dekarbonizacji. Kryjące się pod tym słowem działania, to w głównej mierze zamykanie kopalń, likwidacja górnictwa, przechodzenie na inne źródła energii, co w konsekwencji negatywnie wpływa na energię i inne gałęzie przemysłu. Dla nikogo nie ulega wątpliwości, że proces przejścia do gospodarki niskoemisyjnej pociąga za sobą poważne zmiany na rynku pracy. Jako mieszkańcy Ziemi nie kwestionujemy konieczności działań na rzecz ochrony środowiska i klimatu. Chcemy jednak, aby zmiany były wprowadzane stopniowo, w dialogu społecznym i w sposób społecznie odpowiedzialny. Oczekujemy wprowadzenia mechanizmów wspierających dla regionów górniczych oraz wsparcia pracowników i z uwzględnieniem ochrony miejsc pracy.

Polska jest krajem, który w ponad 80 procentach pozyskuje energię elektryczną z węgla. Jego zasoby dają gwarancję pracownikom na wiele lat pracy, ale i wpływają na bezpieczeństwo energetyczne naszego kraju. Z tego względu nie może być mowy o usuwaniu węgla z miksu energetycznego. Tym bardziej, że energetyka oparta na węglu, co pokazuje przykład Polski i Śląska, nie przeszkadza po-

prawie czystości powietrza czy wody. Światowa walka o klimat nie powinna ograniczać prawa poszczególnych państw do tworzenia własnych mikсів energetycznych. Dbając o klimat nie można zapomnieć o interesach globalnej społeczności świata pracy. Wyrzucając górnictwo poza UE, Europejczycy tracą setki tysięcy miejsc pracy, a to wcale nie wpływa na zmniejszenie ocieplenia klimatu na świecie.

W świadomości ogólnej walka o poprawę klimatu sprowadza się do jednego punktu, do ograniczenia emisyjności, głównie dwutlenku węgla i metanu, czyli dwóch gazów związanych z działalnością przemysłową. Chcemy tę tendencję odwrócić i pokazać, że te dwa gazy można albo pochłaniać, np. dzięki lasom albo zredukować ich szkodliwość w sposób techniczny. Może się to odbywać przez wdrażanie nowoczesnych technologii, stosowanie bardziej odpowiednich metod spalania, czy też ograniczenie emisji gazów cieplarnianych dzięki lepszym filtrom i wykorzystaniu lasów do pochłaniania dwutlenku węgla.

Dariusz Potyrala – przewodniczący Związku Zawodowego Górników w Polsce, członek Prezydium OPZZ

Cel szczytu klimatycznego COP24

Zasadniczym celem polskiej Prezydencji na ONZ-wski szczyt klimatyczny COP24, który odbywa się w dniach 2-14 grudnia w Katowicach jest przyjęcie decyzji zapewniającej pełne wdrożenie Porozumienia paryskiego (tzw. pakiet implementacyjny – Reguły Katowickie). Pakiet implementacyjny nada Porozumieniu paryskiemu realny kształt wyznaczając ścieżkę, którą każde z państw zdecyduje się podążać w zakresie intensyfikacji działań na rzecz ochrony klimatu. Ambicją polskiej Prezydencji jest przyjęcie reguł i narzędzi, które stworzą rozwiązanie systemowe dla całego świata, zastępujące punktową dyskusję na temat fragmentarycznych celów, nie pozwalającą na całościowe podejście do wszystkich istotnych obszarów emisji (takich jak transport, energia, budynki, rolnictwo), pochłaniania bilansującego emisje (lasy, grunty), środków wdrożenia (w tym finansowania) oraz działań dostosowujących gospodarkę do spodziewanych zmian w przyszłości (tzw. działania adaptacyjne).

Porozumienie Paryskie z 2015 r. było pierwszym w historii powszechnym, prawnie wiążącym światowym porozumieniem w dziedzinie klimatu, w którym wszystkie państwa zgodziły się działać na rzecz ochrony klimatu. Ogólnym celem tzw. konwencji klimatycznej obecnie jest zapewnienie, aby średnia temperatura Ziemi utrzymała się na poziomie bezpiecznym dla środowiska i ludzi, Porozumienie paryskie określiło poziom tego wzrostu na nie więcej niż 2°C i wskazało, że powinno się dążyć do 1,5°C.

EXPECTED OUTCOME OF COP24

The main objective of the Polish Presidency at COP24 is to adopt a decision ensuring full implementation of the Paris Agreement (the so-called implementation package - the Katowice Rules). The implementation package will give the Paris Agreement a realistic shape by setting out a path that each country will decide to follow in terms of intensifying its climate protection efforts. To put it simply, „there is no Paris Agreement without Katowice”.

The ambition of the Polish Presidency is to adopt rules and tools that will create a systemic solution for the whole world, replacing the point-based discussion on fragmented objectives, which doesn't allow for a comprehensive approach to all important areas of emissions (such as transport, energy, buildings, agriculture), removals balancing emissions (forests, soils), implementation measures (including financing) and measures to adapt economies to expected changes in the future (the so-called adaptation measures). The success of Katowice will be to make progress in the mechanisms without which the Paris Agreement will not be able to function in real terms.

Propozycje central związkowych

W 2018 roku mija 26 lat od chwili podpisania Konwencji Narodów Zjednoczonych ws zmian klimatu (Konwencja podpisana była 9 maja 1992 roku). 20 lat temu podpisano Porozumienie w Kioto, a tym samym rozpoczęto realizację tego porozumienia.

1. W związku z rocznicami tych wydarzeń oraz zbliżającą się Konferencją Stron Ramowej konwencji Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu (UNFCCC) COP24 w Katowicach Forum ZZ, NSZZ „Solidarność” oraz OPZZ proponuje:

- A) Przeprowadzić analizę porównawczą oczekiwanych i uzyskanych skutków ekologicznych tego i innych porozumień;
- B) Dokonać oceny skuteczności realizacji dotychczasowej polityki klimatycznej;
- C) Przeprowadzić analizę skutków społecznych (ilość powstałych oraz ilość zlikwidowanych miejsc pracy);
- D) Przeprowadzić analizę dotychczasowych kosztów wdrażania polityki klimatycznej dla każdego sygnatariusza porozumienia;

- E) Przeprowadzić analizę wykonanych zobowiązań Państwa zapisanych w porozumieniu
- F) Przeprowadzić analizę, w jaki sposób Państwa wydały środki otrzymane z opłat za emisję CO₂.

2. Po przeprowadzonych analizach proponujemy rozpocząć dialog nt. ochrony środowiska i polityki klimatycznej w czterostronnym Zespole powołanym przez Organizację Narodów Zjednoczonych. Zespół powinien składać się z polityków, inwestorów - pracodawców, naukowców oraz związków zawodowych.

3. Przeprowadzić analizę zgodności dotychczasowej unijnej polityki klimatycznej z przyjętymi na Szczycie Ziemi w Rio de Janeiro (Earth Summit) w roku 1992 konwencjami.

4. Środki pozyskiwane na aukcjach emisji CO₂ powinny pozostać w dyspozycji rządów krajowych i być przeznaczone wyłącznie na poprawę jakości środowiska.

5. Wszystkie nośniki energii powinny być traktowane jednakowo szczególnie w zakresie

prowadzonych badań naukowych, subwencji i decyzji inwestycyjnych skierowanych na poprawę efektywności wykorzystania ich do produkcji energii. Każde państwo, w trosce o swoje bezpieczeństwo i suwerenność, w celu zapewnienia swojej gospodarce taniej energii cieplnej i elektrycznej, powinno mieć możliwość wytwarzania jej z posiadanych na swoim terytorium paliw.

6. Wszelkie istniejące instalacje w poszczególnych branżach, które są najmniej emisyjne, nie powinny ponosić opłat za emisję CO₂.

7. Prowadzona polityka klimatyczna nie powinna hamować rozwoju przemysłu w danym kraju, poprzez generowanie nadmier-nych kosztów wynikających z tej polityki oraz obniżanie konkurencyjności jego gospodarki względem innych państw.

8. Koszty prowadzonej polityki klimatycznej w zakresie importu towaru i usług posiadających ślad węglowy ponoszą importerzy.

*Ogólnopolskie Porozumienie Związków Zawodowych
Komisja Krajowa NSZZ „Solidarność
Forum Związków Zawodowych*

Oznacza to, że przeniesiono sztucznie emisję CO2 tylko poza granice Unii Europejskiej. Bez wspólnego działania wszystkich krajów walka ze zmianami klimatu nic realnie nie daje, a bardzo mocno wpływa na rynek pracy. Nie ma zaś wpływu na zmniejszenie ocieplenia klimatu na świecie. A do tego, jak mówił, podczas PRE-COP-u w sierpniu Tomasz Rogala - prezes Polskiej Grupy Górniczej i jednocześnie prezydent EURACOALU, emisja CO2 wynikająca z działalności człowieka, to jest tylko 5 procent całości emisji globalnej, a w tych procentach, UE wpływa tylko na 9 procent, pozostałe procenty to są: Indie, Chiny, Stany Zjednoczone – jako główni emitenci CO2 i my w UE jak rozmawiamy o miliardach euro przeznaczanych na obniżenie emisji CO2, to mówimy o trzynastu setnych procentach całości globalnej emisji CO2 na świecie.

25 lat polityki UE w zakresie dekarbonizacji wywołały bardzo interesujący skutek. Polega on na tym, że zmniejszyliśmy produkcję węgla w UE i znacząco zwiększyliśmy produkcję węgla w Chinach, Australii, Indonezji i Ameryce Południowej. W liczbach to wygląda tak, że pomiędzy rokiem 2000 a 2018 konsumpcja węgla w Europie spadła o 25%, a na świecie wzrosła o 56%. Więc doprowadziliśmy do przeniesienia emisji poza granice Unii Europejskiej. - Bez działania Chin, USA, Indii i pozostałych krajów nasza walka ze zmianami klimatu nic realnie nie da, a bardzo mocno wpływa na nasz rynek pracy. Polityka dekarbonizacyjna miała zapewnić likwidację kopalń i zapewnienie innych źródeł energii, głównie OZE. W efekcie Unia - w tym w dużej mierze Polska - w 2017r. zaimportowała 173 mln ton węgla, bo inne źródła nie są zdolne zaspokoić zapotrzebowania. Ten węgiel w przeliczeniu mógłby oznaczać pracę 57 kopalń, ok. 175 tys. stanowisk pracy w górnictwie i 700 tys. wokół górnictwa oraz wynagrodzenia rzędu 13 mld euro – stwierdził podczas dyskusji prezes Rogala.

Tomasz Rogala (President of PGG SA and Euracoal), who stressed that the European Union imported 173 million tons of coal a year ago at the expense

Racjonalna polityka klimatyczna

Tylko racjonalna polityka klimatyczna może wesprzeć świat w walce o czyste środowisko. Walka z węglem, szczególnie lobbowana przez UE, nie ma sensu. Liczby nie kłamią. Pomiedzy rokiem 2000 a 2018 konsumpcja węgla w Europie spadła o 25 %, a na świecie wzrosła o 56% .

of over 700,000 jobs and the loss of 13 billion in sector salaries, talked about the social responsibility of a company.

- Mitem są też niskie ceny OZE. W krajach o najwyższym udziale OZE w miksie energetycznym, czyli w Danii i Holandii, koszty energii są najwyższe, nawet powyżej 15 eurocentów za kWh. Natomiast w krajach UE o niższym udziale OZE ceny wahają się od 10 do 15 eurocentów za kWh. Jeśli Polska chciałaby osiągnąć niemiecki poziom dotowania OZE, oznaczałoby to średni podatek dla gospodarstw domowych w wysokości ok. 2000 zł - dodał. Z kolei były minister środowiska prof. Jan Szyszko przypomina, że Polska z dużą nawiązką wypełniła założenia porozumienia z Kioto – podczas gdy mieliśmy obniżyć emisję dwutlenku węgla o 6 proc., to zredukowaliśmy ją o 32 proc.

Poland has made a huge reduction in CO2 emissions under the Kyoto commitments. Instead of the 6% required reduction, it achieved about 32% and underwent a huge economic growth at the same time, showing everyone an exemplary mod-

el of sustainable development.

Kraje starej Unii miały dokonać redukcji o 8 proc., a zrobiły tylko o 2 proc. Średnia emisja dwutlenku węgla w Polsce jest poniżej średniej w Unii Europejskiej. Jednym z pomysłów, by nie likwidować zakładów przemysłowych, jest pochłanianie rosnącej emisji CO2 przez gleby, poprzez rozwój Leśnych Gospodarstw Węglowych.

- Obecny cel Unii Europejskiej, czyli „zero emisji” do 2050r., jest dla nas nie do zaakceptowania i rodziłby ogromne koszty dla Polski. Naszym celem jest racjonalna polityka, dążenie do balansu między emisją gazów a ich pochłanianiem – podkreśla Jadwiga Wiśniewska, posłanka do Parlamentu Europejskiego. Uważam, że kształtując globalne działania klimatyczne powinniśmy brać pod uwagę nie tylko ich aspekt środowiskowy, ale również gospodarczy i społeczny.

Jadwiga Wiśniewska (Member of the European Parliament) - I believe that when formulating global climate policy actions, we should take into account not only their environmental but also economic and social aspects.

- Z kolei przedstawiciel rządu, wiceminister energii Grzegorz Tobiszowski mówi wprost, że „nie wystarczy, że UE ogłosi ambitne plany, muszą one być jeszcze możliwe do zrealizowania”. Domaga się bilansu ostatnich 20-25 lat forsowania polityki klimatycznej: założeń, poniesionych nakładów i efektów. Akcentuje również również, że Traktat Europejski daje każdemu krajowi członkowskiemu możliwość decydowania o miksie energetycznym. W stanowisku przed COP24 ministerstwo sprzeciwia się podwyższaniu ustalonych celów redukcyjnych CO2 i wskazuje na suwerenność poszczególnych państw decydowania o miksie energetycznym, jak i podkreślające, że walka ze zmianami klimatu powinna mieć charakter globalnego i solidarnego wysiłku, który ma na uwadze konieczność zachowania konkurencyjności gospodarek krajowych. Stanowisko ministerstwa wskazuje również na realizację celów polityki klimatycznej opartej o bilans zysków i strat oraz wykorzystywanie innowacyjnych technologii, w tym pozwalających na wykorzystanie paliw kopalnych w sposób bardziej efektywny i przyjazny środowiskowo.

Dariusz Potyrała (Miners' Trade Union in Poland), said that the golden mean in the fight against global warming should be the Polish idea of engaging in nature, that is, absorbing carbon dioxide through forests.

Dariusz Potyrała, przewodniczący Rady Krajowej Związku Zawodowego Górników w Polsce (OPZZ) uważa, że złotym środkiem w walce z globalnym ociepleniem powinien być polski pomysł zaangażowania przyrody, czyli pochłaniania dwutlenku węgla przez lasy. Przewodniczący Potyrała zaznacza również, że w ślad za likwidacją miejsc pracy w przemyśle nie idzie tworzenie nowych, ponieważ są bardzo kosztowne. I dodaje: społeczeństwa muszą zrozumieć, że nie można jednego modelu energetyki pozbawionej węgla narzucać wszystkim, nawet, gdy przyświecają temu szlachetne cele poprawy klimatu.

After hearing 21 presentations and the debate held on the climate policy, The All-Poland Alliance of Trade Unions, The Independent and Self-Governing Trade Union „Solidarność” and The Trade Unions Forum wish to call for the following actions on climate change from the Presidency of the COP24 in Katowice and all the Parties to the United Nations Framework

Convention:

- Replacing the concept of „decarbonisation” with the concept of „climate neutrality” according to The Paris Agreement, which ensures keeping the increase in global average temperature to well below 2°C above the pre-industrial levels.
- Achieving climate neutrality as soon as possible, as cheaply and as effectively as possible with the use of two equally important measures: reduction of emissions and absorption through soils, forests and peatlands. This should be done in accordance with the principle of solidarity meaning that all countries should be involved in combating climate change.

Conclusions

Considering that:

- The modern world, despite the huge technological progress made, is still struggling with the problem of addressing basic human needs. Millions of people live without sustained access to water, food, energy and education. The fight against poverty and providing everyone a chance for sustainable development are the most important challenges.
- The Paris Agreement is an opportunity for a peaceful and sustainable development in the world. Its full implementation is the joint responsibility of all countries. It states that the Parties are to strive for development within their capabilities and in line with their sovereignly defined way of achieving their own goals in a manner which ensures climate neutrality for example by including agriculture and forestry in the analyses.
- Along with the implementation of the Sustainable Development Goals (SDGs), the implementation of The Paris Agreement aims to ensure the low-carbon development of climate-resilient economies in all countries. According to it, climate actions should take into account relations between all elements of the climate system: atmosphere, geosphere, hydrosphere and biosphere. This will contribute to the improvement of a safe and sustainable energy supply to households and sectors of the economy, rational water resources management, eradication of poverty and hunger, the use of geothermal energy and access to clean drinking water.
- At COP24 Poland will share its experience in the field of innovation and finan-

Koszty miejsc pracy

Jak wynika z badań, które przeprowadził Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, blisko 250 mld zł kosztowałoby zastąpienie miejsc pracy górnictwie i firmach okołogórnich miejscami pracy w innych branżach gospodarki. Jak mówiła **dr Magdalena Wójcik-Jurkiewicz**,

Pochłanianie CO2 tańsze od redukcji

Setki miliardów euro rocznie mogłaby zaoszczędzić Polska dzięki rozwojowi projektu, który ma na celu zwiększenie pochłaniania CO2 przez lasy. W tej chwili wg europejskiego systemu handlu emisjami zmniejszenie koncentracji dwutlenku węgla o jedną tonę za pomocą redukcji kosztuje 25 euro. Ten sam efekt, jak mówił podczas międzynarodowego seminarium w Tucznie, **prof. Jan Szyszko** - były minister środowiska możemy uzyskać za pomocą gospodarowania lasami. Na podstawie naszych badań, ten efekt możemy osiągnąć za kwotę 2,5 euro w naszych polskich warunkach. Jeśli popatrzeć na nasze możliwości, to polskie lasy są w stanie pochłaniać rocznie 42 mln t węgla. Ta absorpcja wynika z naszej celowej działalności. Osiągnęliśmy to i możemy pokazać innym, jak to zrobić. Nie wyemitowanie tych 42 mln t dwutlenku węgla do atmosfery, to wg cen Unii Europejskiej koszt 1,05 mld euro. Mamy więc ogromną różnicę pomiędzy tym, co musielibyśmy zapłacić za pomocą redukcji i między tym, co możemy uzyskać za pomocą pochłaniania. To są setki milionów euro rocznie. Te pieniądze możemy zaoszczędzić i przekazać na rozwój terenów wiejskich, regenerację układów przyrodniczych i tworzenie miejsc pracy. Możemy również pomóc Afryce w jej problemach ekologicznych.

Mówimy: nie bezrobociu

Polska jest przeciwna podwyższaniu przyjętych przez UE celów redukcyjnych CO2 do 2030 roku, gdyż będzie to miało negatywny wpływ na sektor elektroenergetyczny, jak i całą polską gospodarkę. Należy zaznaczyć, że spowodowałoby to dalszy wzrost cen energii elektrycznej, a co za tym idzie mogłoby doprowadzić do wzrostu ubóstwa energetycznego, ucieczki przemysłu, w tym energochłonnego, poza Polskę i UE, a także wzrostu bezrobocia. Polska realizuje cele związane z zapewnieniem bezpieczeństwa energetycznego na bazie krajowych zasobów energetycznych (węgiel kamienny, węgiel brunatny, ropa naftowa, gaz ziemny), polskich zasobów OZE (biomasa, geotermia, energetyka wodna i wiatrowa - również morska) oraz nowoczesnych technologii bezemisyjnych takich jak np. energety-

podczas debaty gospodarczej na Jasnej Górze chodzi o 200 tys. stanowisk. Do tej operacji potrzebny jest inwestor. Inaczej tego nie zrobimy. Z kolei z planów, które rysuje pakiet klimatyczny, wynika, że do 2050 r. trzeba będzie to zadanie wykonać. Unia, jeśli przekaże jakieś środki, to będą to kwoty rzędu 5 mld zł. Skąd wziąć resztę pieniędzy?

Mity polityki klimatycznej

Summaryczne zużycie węgla na świecie w 2017 r. wyniosło 7,55 mld. ton, z czego Chiny odpowiadają za produkcję niemal 45 % węgla, a Niemcy i Polska łącznie za 4 % całkowitej produkcji. Prowadzona polityka klimatyczna nie przynosi rezultatów w postaci dekarbonizacji, a jedynie powoduje przeniesienie produkcji węgla poza Unię Europejską – uzasadniał **Tomasz Rogala** – prezes Polskiej Grupy Górniczej i prezydent Europejskiego Stowarzyszenia Węgla Kamiennego i Brunatnego Euracoal, podczas konferencji PRE_COP w Brukseli. I podawał kolejne argumenty: zależność importowa Unii Europejskiej od paliw kopalnych (węgiel, ropa, gaz) wzrosła z 52% w 1990 r. do 74% w 2016r. Ujemny bilans handlowy potwierdza przenoszenie produkcji i miejsc pracy poza Unię Europejską. W 2017r. do Unii Europejskiej zaimportowano 173 mln ton węgla, co oznacza przeniesienie poza UE ok. 700 tys. miejsc pracy i wytransferowanie w ten sposób blisko 13 mld EUR, czyli ok 56 mld PLN. Zaś sprawność bloków węglowych od 2000 roku w Polsce wzrosła o 10%, a wzrost sprawności elektrowni o 1% prowadzi do 2-3% redukcji emisji CO2. Należy absolutnie oraz strategicznie i mocno rozwijać inwestowanie w odnawialne źródła energii, zwłaszcza w kontekście szczyptywania zasobów nieodnawialnych.

ka jądrowa. Zadaniem Ministra Energii jest zagwarantowanie energii bezpiecznej (gwarantowany dostęp), czystej i w akceptowalnej cenie. Żadne źródło samodzielnie nie spełnia tych wszystkich warunków, stąd konieczność racjonalnego kształtowania miksu energetycznego różnorodnych źródeł tak, by mając na uwadze także uwarunkowania stanu sieci przesyłowej, zrealizować to zadanie w sposób optymalny. Stąd też wynika konieczność rozwoju źródeł niskoemisyjnych, ale także źródeł stabilnych przy równoczesnym zarządzaniu kosztami rozbudowy sieci. Ministerstwo Energii stwarza warunki sprzyjające dla rentownego, efektywnego i nowoczesnego sektora górnictwa węgla kamiennego, opartego na kooperacji, wiedzy i innowacjach.

Fragmenty stanowiska Ministerstwa Energii

cial mechanisms that enable achieving climate-neutral development. One of the ways to do so is to balance CO2 emissions through its absorption by ecosystems, so that the increase in CO2 concentration in the atmosphere could be stopped, then stabilised and finally reduced.

We expect:

- adoption of the implementation package and taking decisions supporting the full implementation of The Paris Agreement. It is on that condition that its objectives can be achieved, i.e. keeping the temperature rise on the Earth well below 2°C and its global goal of adaptation. We fully support efforts to organise a debate on the actual causes of global warming which would be crowned with a scientific consensus in this regard.
- crystallisation of the climate policy in line with the principle that under no circumstance costs incurred can exceed the obtained benefits. Policies and preventive measures relating to climate change should be cost-effective and ensure wide-reaching benefits at the lowest possible price.
- creating conditions for each of the Parties to the Agreement which would allow them to strive for social and economic development within their capabilities, based on a sovereignly defined path to achieve their own goals in a climate neutral manner.
- allowing each of the Parties to the Agreement freedom to decide on the energy mix based on the use of national energy carriers and low-carbon technologies and in the interest of their safety and sovereignty.
- defining the costs and socio-economic consequences of the climate policy being pursued for individual countries of the Parties to the Convention (e.g. balance of created and lost jobs).
- establishment of a general binding principle that all energy carriers should be treated equally, especially in the field of scientific research which is aimed at improving their efficiency in energy production.
- detailed analysis of the implementation of the obligations of each of the signatories of the Kyoto Agreement.
- avoiding discrimination against countries whose economies are particularly dependent on the production, use and export of fossil fuels and other products which are accompanied by a significant process emission or fuel emission of CO2 created in the production process.
- the establishment by the UN of a four-party team consisting of politicians, investors / employers, scientists and trade unions, which, after carrying out the above analyses, could initiate a dialogue on environmental protection and climate policy with the United Nations Framework Convention on Climate Change (UNFCCC).

Katowice, August 10th, 2018.

DATA HARD AS COAL

The European Union is the world's largest producer of lignite
383 million tonnes in 2017
– with Germany accounting for 171 million tonnes.

Significant quantities of bituminous coal are extracted in the EU
**81 million tonnes in 2017, including
65.5 million tonnes in Poland.**

The European Union is the fourth largest
importer of coal after China, India and Japan
173 million tonnes in 2017.

Conventional energy reserves in the EU lie mainly in coal deposits
– coal and lignite reserves in the EU account **for 89%** of the total.

30 bln euros – the annual value of hard bituminous
and brown coal in the EU

Polish Mining Group
is the European leader in the mining of bituminous coal. It combines
the centuries-old tradition of mining with an innovative approach to
coal production and management. The mines of the Polish Mining
Group are located in the centre of Silesia, a region historically
associated with coal. It produces approximately 30 million tonnes of
raw material annually, intended mainly for the electricity sector and
retail consumers. The unique value of PGG is its active involvement
in the restructuring processes of the Polish coal sector. Thanks to its
openness, the company draws from the experience of co-operating
entities, building relationships based on professionalism and quality.
The most valuable asset of PGG is the knowledge and expertise of
its 42,000 employees. Thanks to the qualifications of its employees
and the latest technological solutions, PGG effectively competes in
the global raw materials market.

IF NOT coal THEN WHAT?

Coal is one of the most important sources of energy. In the
opinion of many specialists, it is impossible to completely
replace coal and lignite with alternatives within the time
horizon of current climate and energy policies.

The International Energy Agency predicts that, in the
coming decades, the world will not be able to meet the
demand for energy without coal. It is envisaged that, with
new technologies, coal will become an eco-friendly energy
material – almost as emission-free as renewable sources
of energy.

BE CO@L

www.becoal.com

NO SMOKE – JUST FIRE

Polish scientists have developed a variety of the so-called
smoke-free coal (blue coal). It is a degassed, low-emission
fuel that easily ignites and does not cause harm to the natural
environment. This technology is continuously being improved.

AND WHAT ABOUT CARBON DIOXIDE?

One of the products of coal combustion is carbon dioxide. Its
increased presence in the atmosphere is considered to be the
reason for global warming. Academic circles are looking for
ways to utilise CO₂ to finally solve the problem related to the
presence of this gas in the atmosphere. Experts recommend
producing fuel for cars and aeroplanes from carbon dioxide
using an artificial photosynthesis process. The method still
requires further development of the technology, not least to
ensure its profitability.

POLSKA GRUPA
GÓRNICZA

energy

A CHEAP AND STABLE SOURCE OF ENERGY

In Poland, the cost of producing one gigajoule (1 GJ)
of heat from coal is, on average, €5.70 – enough to
heat a home for a week.

For comparison, the cost of producing:

- 1 GJ of heat from gas is c. €11,
- 1 GJ of heat from oil amounts to c. €18,
- 1 GJ of heat from electricity is c. €22.

material

HOW MUCH CARBON IS THERE IN COAL?

Depending on the type and several other factors,
bituminous coal may contain from 60% to 80% of carbon
(C), anthracite more (92–98%) and lignite less (25–35%).
Its composition and heating value depend on the level of
moisture, ash, sulphur and other trace compounds. The
element carbon is the main component of bituminous coal.
Carbon occurs in various forms, the so-called allotropic
varieties. It means that its atoms may be laid with time in
various characteristic ways, giving each kind of carbon
different physical and chemical properties. The best known
allotropic varieties are:

graphite

diamond

graphene (a single layer of carbon atoms)

fullerenes (nanotubes and buckyballs)

future

TECHNOLOGIES

Technologies already exist and new ones are being
developed making it possible to convert coal into gaseous
or liquid fuels with low environmental impact. Thanks to
these unique processes, the fuels have all the positive
features of fuels extracted from crude oil, but with lower
levels of the impurities that cause pollution.

CLEAN COAL TECHNOLOGIES – SYNGAS

BE CO@L

Barbórka 2018

**LUBELSKI WĘGIEL
„BOGDANKA”
SPÓŁKA AKCYJNA**

Z okazji Dnia Górnika

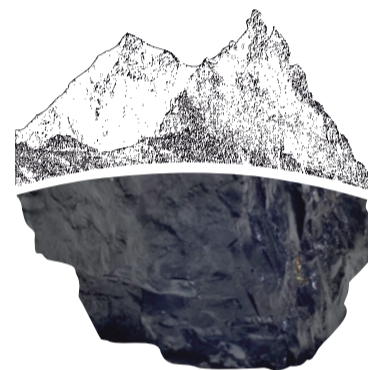
Wszystkim górnikom, pracownikom branży górniczej oraz ich rodzinom przekazujemy wyrazy uznania, życzenia zdrowia, pomyślności i szczęścia.

Niech Święta Barbara nieustannie otacza Was i Wasze rodziny opieką, zapewniając poczucie bezpieczeństwa oraz pewność jutra.

Szczęść Boże!

Załoga i Zarząd Spółki
Lubelski Węgiel Bogdanka S.A.

ZDOBYWAMY
SZCZYT
ENERGETYKI

W trosce o nasze pieniądze i godne warunki pracy

Dzięki działaniom Państwowej Inspekcji Pracy udało się m.in. wyegzekwować wynagrodzenia i inne świadczenia wynikające ze stosunku pracy na kwotę blisko 136 milionów złotych dla 87 tysięcy osób.

Na 72 posiedzeniu Sejmu VIII kadencji parlament przyjął sprawozdanie Głównego Inspektora Pracy z działalności Państwowej Inspekcji Pracy w 2017 roku. Sprawozdanie przedstawił Wiesław Łyszczek, Główny Inspektor Pracy. Jak poinformował, w 2017 roku inspektorzy przeprowadzili 81 tysięcy kontroli, a duża ich część była spowodowana napływającymi skargami do terenowych jednostek Inspekcji Pracy.

Dzięki działaniom Inspekcji udało się m.in. wyegzekwować wynagrodzenia i inne świadczenia wynikające ze stosunku pracy na kwotę blisko 136 milionów złotych dla 87 tysięcy osób. Jednocześnie, dzięki działalności inspektorów 17 tysięcy osób, które pracowały w szarej strefie lub na

umowach cywilnoprawnych otrzymało, zgodnie z wynikającym ze stosunku pracy, umowę o pracę. Inspektorzy wyeliminowali również bezpośrednie dla zdrowia i życia zagrożenia występujące w miejscach pracy, dla ponad 77 tysięcy pracowników i osób świadczących pracę.

To tylko niektóre sukcesy Państwowej Inspekcji Pracy. Pełny raport zawiera również informacje dotyczące bezpieczeństwa i ochrony zdrowia w miejscu pracy. Uwzględnia okoliczności i przyczyny wypadków przy pracy. Przedstawia prawną ochronę pracy. Pokazuje poziom przestrzegania zakazu zawierania umów cywilnoprawnych w warunkach wskazujących na istnienie stosunku pracy, cenę przestrzegania przepisów dotyczących umów termi-

nowych oraz poziom przestrzegania zawierania umów o pracę u wykonawców zamówień publicznych. W raporcie zawarte są także informacje dotyczące wypłat wynagrodzeń, przestrzegania czasu pracy czy poziomu legalności zatrudnienia na polskim rynku pracy.

Obszerna część raportu omawia także, kampanie, programy i działania informacyjne, edukacyjne i prewencyjne prowadzone przez Państwową Inspekcję Pracy, m.in. kampanię informacyjno-edukacyjną „Pracuję Legalnie oraz prewencyjno-kontrolną „Włącz bezpieczeństwo przy obróbce drewna”. Programy: program prewencyjny dla małych przedsiębiorstw „Prewencja wypadkowa”, program prewencyjny „Zdobądź Dy-

płom PIP”, program prewencyjny „Przeciwdziałanie negatywnym skutkom stresu w miejscu pracy”, program edukacyjny „Kultura bezpieczeństwa” oraz działania informacyjno-edukacyjne „Budowa. STOP wypadkom!”, działania prewencyjno-promocyjne w rolnictwie indywidualnym. W raporcie omówiono również współpracę z partnerami, oraz współpracę krajową i międzynarodową Państwowej Inspekcji Pracy (pełny raport PIP na opzz.org.pl).

Źródło: OPZZ

Nadal mamy kopalnię

- Nadal mamy kopalnię – tymi optymistycznymi słowami rozpoczął tegoroczne biesiadowanie pracowników, członków ZZZG w Polsce, Ryszard Tuskiewicz – przewodniczący związku w KWK Sośnica w Gliwicach. Przypomniawszy on, że po trudnym roku niepewności, co do przyszłości kopalni przyszedł wreszcie upragniony czas barbórkowego święto-

wania, bo „Sośnica” się obroniła dzięki wyjątkowej pracy ludzi i dobremu zarządzaniu. Po odśpiewaniu górniczego hymnu dyrektor kopalni Tomasz Duda pełen nadziei mówił o ostatnich trudnych latach restrukturyzacji, które przyniosły efekt. - Kopalnia osiąga dobre wyniki ekonomiczne. Zrobiła wielki krok do przodu – mówił z nieskrywaną

radością. Dyrektor Duda poinformował również o nagrodzie – wyróżnieniu, jakie otrzymała kopalnia od Fundacji Bezpieczne Górnictwo i Wyższy Urząd Górniczy o tzw. Honorowym Skarbniku za restrukturyzację i wyniki, jakie osiąga kopalnia oraz z prowadzoną bezpieczną pracą. Oczywiście nie zabrakło przedstawicieli Rady Krajowej ZZZG w Polsce. Jej wiceprzewodniczący Sebastian Czogała złożył wszystkim barbórkowe życzenia. W części artystyczno – biesiadnej gości bawił śląski kabareciarz Grzegorz Sta-

siak, znany między innymi z programu „Nauka jazdy” emitowanego na antenie telewizji TVN, czy z serialu „Święta wojna”. Zawsze do tańca przygrywała grupa „de facto”. W trakcie biesiady nie zabrakło tradycyjnego konkursu na króla piwnego i znawcę śląskiej mowy. Zawsze w trakcie barbórkowej loterii przewodniczący Ryszard Tuskiewicz wraz z wiceprzewodniczącym Krzysztofem Pytlarzem wylosowali cenne nagrody dla uczestników.

Tekst i foto: Jarosław Bolek

Zona górnika poleca...

Rolady schabowe faszerowane kaszą gryczaną i ...

Składniki:

- 60 dag schabu
- sól
- pieprz
- 1 dag suszonych grzybów
- 2 ½ łyżeczki musztardy
- 10 dag kaszy gryczanej (1 woreczek)
- 10 dag cebuli
- 1 łyżka masła
- 1 ząbek czosnku
- słodka papryka w proszku
- ostra papryka w proszku

- pieprz ziołowy
- majeranek
- tymianek
- suszona natka zielonej pietruszki
- przyprawa w płynie Maggi
- 2 łyżki oleju
- 1 listek laurowy
- 2 łyżki mąki krupczatki

Wykonanie:

Suszone grzyby opłukać i zamoczyć na noc. Następnie ugotować, odcedzić i

ostudzić. Schab opłukać, osuszyć i pokroić na 5 plastrów. Rozbić, oprószyć solą, pieprzem i posmarować musztardą (1 łyżeczka na 1 plaster mięsa). Kaszę gryczaną ugotować w osolonej wodzie i odcedzić. Cebulę obrać z łusek, opłukać i pokroić w kostkę. Masło przełożyć na patelnię i roztopić, a następnie przełożyć cebulę i zeszklić. Czosnek obrać z łusek, opłukać i pokroić w kosteczkę. Ostudzone grzyby również pokroić. Do cebuli przełożyć czosnek, suszone grzyby i kaszę gryczaną. Razem wymieszać i chwilę smażyć. Na koniec dodać szczyptę słodkiej i ostrej papryki w proszku, pieprzu ziołowego, majeranku, tymianku, suszonej natki zielonej pietruszki i kilka kropli przyprawy w płynie Maggi. Całość razem wymieszać i zdjąć z ognia.

Na przygotowane plastry mięsa nało-

żyć łyżką farsz gryczany, zwinąć rolady i związać nitką. Na rozgrzany olej przełożyć rolady i zrumienić z każdej strony. Następnie wlać 500 ml wody (najlepiej tej, w której gotowały się suszone grzyby), dodać listek laurowy i gotować na małym ogniu pod przykryciem przez około 40 minut. Na koniec rolady wyjąć, lekko ostudzić i odwinąć nitkę. Do ½ szklanki ziemnej wody dodać mąkę krupczatkę, dokładnie rozmieszać i wlać do gotującej się wody, w której dusiły się rolady. Całość razem zagotować i chwilę pogotować. Powstały sos przyprawić do smaku solą, pieprzem i przyprawą w płynie Maggi. Na koniec do gorącego sosu przełożyć rolady, aby się ogrzały.

Rolady podawać z kluskami lub ziemniakami i dużą ilością dobrej surówki.

Smacznego!

Kolejne liczby umieszczone w prawym dolnym rogu utworzą hasło. Wśród Czytelników, którzy prawidłowo rozwiążą hasło rozlosujemy nagrody rzeczowe. Rozwiązania należy przesyłać pocztą na adres redakcji z dopiskiem: ZZG w Polsce lub e-mailem. Prosimy o podawanie adresu zwrotnego. Poprawne rozwiązania prosimy przysyłać do 31 grudnia.

WYROZUMIAŁOŚĆ	↓	SOLENIZANT	↓	LAS DĘBOWY	↓	WYKAZ	↓	POSTAĆ	↓
LISTONOSZ		Z 24 STYCZNIA		USTRÓJ Z CAREM		OZDOBA STROJU DAMSKIEGO		Z "ZEMSTY" MIASTO W ANGII	
14				1	7				
PRÓŻNOWANIE	→			RZYMSKA BOGINA OGNISKA					
ŁAGODNY WIATR				DOMOWEGO I PAŃSTWOWEGO	17				
15		9		CEZARY ŻAK				2	
BRODZI KRWIĄ	→			HUŚTAWKA MAŁPY				8	
3						SAMOCCHÓD		WEZWANIE	
WARZYWO W GŁOWIE		SAMOBÓJSTWO JAPONCZYKA		RYBA Z PASEM OSTRYCH ŁUSEK		DAWNY APARAT FOTOGRAFICZNY		SSAK WSCHODNIO-AZJATYCKI	
NARZĄD SŁUCHU				NAKRYCIE NAMIOTU		AUTOR ZDJĘĆ DO FILMU			16
5				13					
MIASTO NA ZACHÓD OD KROSNA	→			4		KOSMATA TKANINA JEDWABNA		18	
						IMIĘ PIOSENKARKI LIPNICKIEJ			
SZCZĘŚCIE		SZYBKI KON				SKÓRA NP. NA BUTY		OPOWIEŚĆ O RODZIE LUB BOHATERZE	
		SZANIEC						NAJLEPSZA OBRONA	
						PRZEJŚCIE KRYTE SZKLANYM DACHEM			6
OPRZĘD JEDWABNIKA						MAŻ MAMY			
DOPINGUJE	→								
						POSZEDŁ W LAS		12	
11									
MALARZ FRANCUSKI						SZLAK KOMUNIKACYJNY			
LANCA	→					10			

Rozwiązanie krzyżówki z Górnika nr 21 brzmiało: „CZYJ ZASIEW TEGO ZBIORY”. Nagrody wylosowali: Marek Kowalski z Katowic i Bożena Król z Rudy Śląskiej. Gratulujemy. Nagrody prześlemy pocztą.

UŚMIECHNIJ SIĘ

Czym różni się programista od polityka?
- Programiście płacą pieniądze tylko za programy, które dają jakiś efekt.

Jaki jest najlepszy kierunek dla maturzystów w Polsce?
Kierunek na zachód.

Grabarze sobie gadają:
- Pogoda ładna, nie za ciepło, ciśnienie idealne ...
Nie ma co liczyć na sercowców, ciśnieniowców ani cukrzyków.
- Taaa ... - mówi drugi - martwy sezon.

Idzie kobieta ulicą, patrzy, a na poboczu pijany facet leje.
Zniesmaczona mówi: - Ale Bydle!
Na to facet obejrzał się i odpowiada:
- Proszę się nie bać, mocno go trzymam.

Późna noc. W domu profesora dzwoni telefon:
- Śpi pan? - pytają studenci.
- Tak, śpię - odpowiada zaspany profesor.
- A my się jeszcze, ku*wa, uczymy!

Akcja dzieje się w samolocie pasażerskim. Po wystartowaniu samolotu pilot objaśnia pasażerom trasę, długość lotu itd. Kończąc objaśnienia zapomniął wyłączyć mikrofon i rozkładając się wygodnie w fotelu mówi do drugiego pilota siedzącego obok:
- No to kolego włączamy autopilota i najpierw wypijemy sobie kawę a potem przelecimy stewardesę.
Stewardesa słysząc całą rozmowę bez namysłu zaczyna biec do kabiny pilotów, aby policzyć się z szowinistycznymi pilotami. Po drodze potyka się i przewraca w przejściu między siedzeniami koło jakiegoś dziadka.
Ten pomaga wstać stewardesie mówiąc do niej:
- I czego się tak spieszy? Przecież powiedział, że najpierw kawę wypiją.

Pani na polskim każe dzieciom opisać, jak wygląda praca dyrektora. Po chwili pyta Jasia:
- A ty czemu nic nie piszesz?
Na to Jasiu odpowiada:
- Czekam na sekretarkę.

Zebranie w dużej korporacji, menedżer projektu do zebranych pracowników:
- Zrobimy sobie burzę mózgów.
- A na czym to polega?
- Po prostu mówicie pierwsze rzeczy, jakie przyjdą wam do głowy...
- Spier.....!

Czym różni się programista od polityka?
- Programiście płacą pieniądze tylko za programy, które dają jakiś efekt.

„Dziecko dla pełnego rozwoju swojej osobowości powinno wychowywać się w środowisku rodzinnym, w atmosferze szczęścia, miłości i zrozumienia”

Preambula Konwencji
o Prawach Dziecka

Powiatowe Centrum Pomocy
Rodzinie w Będzinie
ul. Ignacego Krasickiego 17
42-500 Będzin
tel. 32 267 81 08
email: pcprbedzin@powiat.bedzin.pl

POWIATOWE CENTRUM POMOCY RODZINIE W BĘDZINIE POSZUKUJE KANDYDATÓW NA ZAWODOWE RODZINY ZASTĘPCZE

Kandydat na zawodową rodzinę zastępczą powinien spełnić następujące warunki:

- pozytywnie ukończyć organizowany przez PCPR w Będzinie bezpłatny kurs dla rodzin zastępczych,
- musi dać rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej,
- nie jest i nie był pozbawiony władzy rodzicielskiej oraz nie jest w niej ograniczony lub zawieszony
- przebywa na terenie Rzeczypospolitej Polskiej,
- nie był skazany prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo lub umyślne przestępstwo skarbowe
- będzie mógł zapewnić dziecku odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe umożliwiające dziecku, zaspokojenie jego indywidualnych potrzeb w tym: rozwoju emocjonalnego, fizycznego i społecznego.

Zainteresowanych serdecznie zapraszamy
do współpracy

Szczegółowe informacje można uzyskać
w siedzibie PCPR w Będzinie

KONTAKT:

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
w Będzinie
ul. Ignacego Krasickiego 17
42-500 Będzin
tel. 32 267 81 08
email: pcprbedzin@powiat.bedzin.pl

Poniedziałek	8.00-16.30
Wtorek	8.00-15.00
Środa	8.30-15.00
Czwartek	8.30-15.00
Piątek	8.00-13.30

Hajer po szychcie, czyli nie samą pracą żyje człowiek (5)

Turystyka górską i nie tylko

Kolejnym przystankiem w wędrówce po powiatach, w których mieszka górnicza brać jest Cieszyn i okoliczne ziemie tworzące powiat cieszyński. Na tych ziemiach mieszkają pracownicy spółek Polskiej Grupy Górniczej i Jastrzębskiej Spółki Węglowej, jak i czechowickiej Silesii.

Powiat cieszyński rozciągający się wzdłuż południowej granicy województwa śląskiego, a zarazem granic Polski, w znacznej mierze pokrywa się z obszarem Śląska Cieszyńskiego. Historyczną i jednocześnie administracyjną stolicą regionu jest Cieszyn – najstarsze jego miasto. Specyficzne dla powiatu jest zróżnicowane ukształtowanie terenu i wynikająca z tego faktu różnorodność charakteru poszczególnych jego części. Na południowym wschodzie wznoszą się Beskidy z zalesionymi stokami, a im dalej na północ, tym teren robi się coraz bardziej płaski, aby w końcu przeobrazić się w krajobraz nizinny obfitujący w liczne akweny wodne ze Zbiornikiem Goczałkowickim na północnej granicy powiatu. Głównymi miastami powiatu są miejscowości wypoczynkowe, takie jak: Wisła, Ustroń i Istebna, których w zasadzie mieszkańcom regionu przedstawiać nie trzeba, tak samo jak Cieszyna i Skoczowa.

Głównymi aktywnościami jakimi można się tutaj „zarazić” to przede wszystkim turystyka górską zarówno dla amatorów jak i bardziej wprawionych górskich turystów. Mnogość tras i schronisk powoduje, że jedynym ograniczeniem

korzystania z uroków Beskidów jest czas, a raczej jego ilość. Dla rowerzystów ilość tras i stopnie trudności powodują, że każdy znajdzie coś dla siebie czy jeździ na szosie czy na typowym MTB. Dla wielbicieli letniego wypoczynku na pewno atrakcyjnym miejscem będzie południowy brzeg jeziora Goczałkowickiego jak i cała dolina królowej polskich rzek, czyli Wisły. Powiat może poszczycić się głównie walorami turystycznymi. Baza noclegowa jest bardzo bogata, a co za tym idzie wszelakich atrakcji nie brakuje w żadnej z większych miejscowości zaczynając od wypożyczalni rowerów poprzez sprzęt wodny kończąc na quadach, które dla wielbicieli adrenaliny i bardzo dobrej zabawy zyskują naprawdę coraz większą rzeszę zwolenników. Taka oferta naprawdę powinna wszystkich mieszkańców nie tylko województwa ale i całego kraju zachęcić do przyjazdu i aktywnego spędzania czasu wolnego w Śląskich Beskidach.

Omawiając ten powiat nie można zapomnieć o funkcji zimowej regionu, który może poszczycić się dobrze rozwiniętymi ośrodkami turystyki i sportów zimowych, takimi jak: Wisła i Ustroń, z

liczną bazą stoków i wyciągów narciarskich. Do najbardziej znanych i polecanych przez wielbicieli białego szaleństwa należą ośrodki: Cienków i Soszów w Wiśle jak i Czantoria w Ustroniu, oczywiście ośrodków narciarskich jest więcej, ale te trzy wymienione to z pewnością te największe i najbardziej rozwinięte. Od tego sezonu zimowego będzie możliwość wykupienia jednego karnetu, który wzorem Szczyrku będzie obowiązywał w większości ośrodków narciarskich w Wiśle i Ustroniu, co ma stanowić alternatywę dla oferty szczyrkowskiej. Nie samą adrenaliną żyje człowiek i w związku z tym warto wybrać się do siedziby powiatu, czyli do Cieszyna, który graniczenie podzielony jest na część polską i czeską, posiada piękne zabudowania rynku z unikalnymi budynkami pokazujące historie miasta i odbicie jej na przestrzeni dziejów. W regionie co prawda nie ma żadnej drużyny sportowej, która mogłaby przyciągać fanów na trybuny, ale już za południową granicą znajduje się Trzyniec, który może

pochwalić się bardzo dobrą drużyną hokejową grającą na najwyższym szczeblu rozgrywkowym w Czechach, co powoduje iż bardzo wielu Polaków często wybiera się właśnie do „stalowego miasta” w celu poszukiwania dobrego widowiska sportowego, dla lokalnych patriotów zostaje piłkarska Kuźnia Ustroń. Oczywiście mówiąc o imprezach sportowych nie wolno nam pominąć jednej z najnowocześniejszych polskich skoczni znajdującej się w Wiśle Malince, gdzie odbywają się nie tylko Mistrzostwa Polski, ale i od kilku lat inauguracyjny konkurs Pucharu Świata, który gromadzi na trybunach rzesze fanów.

Analizując ten atrakcyjny turystycznie powiat wypada nam tylko polecić i zaprosić wszystkich nie tylko mieszkańców do korzystania z bardzo bogatej oferty aktywnego spędzania czasu zarówno letniej jak i zimowej przygotowanej do słownie dla wszystkich.

Jakub Miłkowski
fot.czantoria.net